

Ölümcül Bakteriler

Ölüme sebep olan, yiyecekleri zehirleyen bakteri *Escherichia coli* 0157 çevrede o kadar çok bulunuyor ki yayılmasını önlemek için çiftliklerde ve mutfaklarda yeni uygulamalar yapılması gerekebilir.

Yapılan araştırmalarda laboratuvar testleri *E. coli* 0157'nin hayvan dışkılarında aylarca yaşayabildiğini göstermiş. Ayrıca, gıda endüstrisinde kullanılan kuru çalışma yüzeylerinde de benzer süreler boyunca yaşadığı görülmüş. Araştırmacılar *E. coli* 0157'nin zor çevre koşullarıyla baş-

debilen kuvvetli bir bakteri olduğunu ve hayvan dışkılarında aylarca yaşayabildiği için çiftçilerin bakteriden etkilenmeyen hayvanları diğerlerinin yanına katmadan önce uzun süre beklemeleri gerektiğini söylüyorlar.

E. coli 0157, nehir sularında da haftalarca yaşayabiliyor. Daha sonra da topraklar bu kirli suyla sulanabiliyor. Suyun temizlenmesi ev kaynaklarını güvenilir hale getirirse de bu kirli suda yüzmek mikroorganizmanın bulaşması için yeterli olabilir. En şaşırtıcı şey, *E. coli* 0157'nin yemek hazırlamada kullanılan kuru temiz çelik yüzeylerde de iki ay kadar kolayca yaşayabilmesi. Bu durum, yiyeceklerin temizliğine her zaman özen gösterilmesi gerektiğini gösteriyor.

Araştırmacılar, çalışma yüzeylerini dezenfekte etmek için güçlü temizleme solüsyonlarının etkili olacağını söylüyorlar.

Selda Arıt

<http://www.newscientist.com>

Gerçekten Emin Ellerde misiniz?

Cerrah eldivenleri bazı insanları hasta ediyor. Giyip çıkarmayı kolaylaştırmak için eldivenlere sürülen nişasta içeren bir pudra ciddi iltihaplanmalara sebep oluyor, ameliyat sonrası enfeksiyon riskini artırıyor ve hattâ yanlış kanser ya da AIDS tanılarında bile sebep olabiliyor.

Yeni başlayan tartışmalar sonucu İngiltere ve İskandinav ülkelerinde

pudralanmış ameliyat eldivenleri yasaklanmış. Ancak ABD'nde ve diğer ülkelerde hâlâ kullanılıyor.

Ameliyat yaranlarının üzerinde büyük miktarlarda pudra kalabiliyor. Biyolojik olarak cansız olduğu düşünülse de, pudranın iltihaplanmalara ve alerjik reaksiyonlara yol açtığına ilişkin kesin kanıtlar bulunuyor.

İltihap HIV testine karışabiliyor ve yanlış tanıya neden olabiliyor. Araştırmacılar, pudranın yüksek düzeyde reaktif bir madde olarak görülmesi gerektiğini söylüyorlar.

Pudra, yaranın iyileşmesini yavaşlatıyor ve bağışıklık sisteminin işlevlerini engelliyor. Bu da, ameliyat sonrası iyileşmeye başlayan hastaların ameliyat sonrasında enfeksiyona yakalanma olasılığını artırıyor.

Eldiven pudralarında, bakterilerin de bulunduğu kanıtlanmış. Uzmanlar, pudrasız seçenekler de varken, bunların hâlâ kullanılmaya devam edilmesini tehlikeli buluyorlar.

Selda Arıt

New Scientist, 14 Haziran 1997

Değişken İnsan

Fil Adam diye anılan ve doğuştan gelme bir şekil bozukluğu olan, İngiliz John Merrick'in sorunu aslında, bir yüzyıl boyunca inanıldığı gibi sinir dokularındaki

bir urdan (*neurofibromatoz*) kaynaklanmıyordu. İsteddiği zaman istediği şekle dönüşebilen Yunan tanrısı Proteus'dan adını alan, Proteus sendromuna yakalanmıştı. Bu tanımlama, Royal London Hospital'den Merrick'ten geriye kalanlar üzerinde X-ışınları ve tarayıcılar yardımıyla araştırma yapan Anita Sharma ve ekibine yardımcı olmuş.

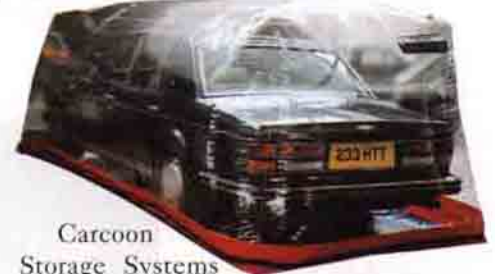
Neurofibromatoz, sinir hücrelerinin karmaşık bir şekilde büyümesine yol açan genetik bir hastalıkken, çok az rastlanan bir hastalık olan Proteus Sendromunda, kemik dokusunun anormal gelişimi söz konusudur.

Elif Yılmaz

Science et Vie, Mart 1997

Koruma Altındaki Araba

Carcoon Storage Systems

adlı bir İngiliz firması tarafından tasarlanan koruma kılıfı, uzun süre kullanılmayacak olan otomobiller için düşünülmüş. Paslanmaktan, nemden ve tozdan koruyan saydam kılıfın fermuarının çekilmesi ve havayla şişirilmesi yeterli.

Elif Yılmaz

Science et Vie, Mart 1997